

Kymenlaakson
ammattikorkeakoulu

University of Applied Sciences

Yhteistyö on voimaa

**Kirjastojen ja museoiden yhteistyö ja hyvät käytännöt
Tietokeskus Vellamossa Kotkassa**

Eeva Savolainen, Kymenlaakson amk (31.12.2010 saakka)

Olipa kerran...

- Idea v. 2001 KyAMK:n kirjaston johtaja Iris Kuusisen ja Kymenlaakson museon silloinen johtaja Eira Karppisen keskusteluista
 - KyAMK:n Merikirjasto tarvitsi uusia tiloja
 - Resurssien yhdistäminen järkevä ajatus
 - Muistio 19.6.2001 ensimmäinen aihio Merikirjaston ja Kymenlaakson museon yhteisestä tietokeskuksesta
 - Alustavia ajatuksia Merikeskus Vellamosta
- V.2002-2003 Helsingin yliopiston Palmenian Kotkan yksikön johtaja Ella Kainulainen: Palmenia mukaan
 - Kymenlaakson korkeakouluyksiköiden alueellisen kehittämisen yhteistyöstrategia 2003-2008: yhteinen tieteellinen kirjasto

- Suomen merimuseon Kotkaan siirtymisen varmistuttua myös SMM mukaan
- Tietokeskuksen ensimmäinen suunnittelukokous 2.3.2005
 - Paikalla KyM, SMM, KyAMK, Palmenia sekä Kotkan kaupunginkirjaston ja Museoviraston kirjaston edustajat
 - KyAMK sai opetusministeriöltä hankerahaa suunnittelijan palkkaamiseksi. Suunnittelija aloitti työnsä 1.4.2005 suunnittelutyöryhmän ohjauksessa.

Tietokeskus Vellamon toimijat

- Kymenlaakson museo
- Suomen merimuseo/ Museoviraston kirjasto
- Kymenlaakson ammattikorkeakoulun kirjasto
- Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia/ Helsingin yliopiston kirjasto

2 x museo + 3 x kirjasto + 1 x koulutus- ja
kehittämiskeskus = Ainutlaatuinen toimintakonsepti
valtakunnallisesti ja kansainvälisesti

Suunnittelutyö

- Suunnittelija Jyrki Pappila teki alustavan luonnoksen toimintakonseptista
- Alkuvaiheessa suunniteltiin
 - Tilat ja kalustus
 - Resursointi (henkilöt ym.)
 - Verkkoratkaisut (HY:n ja KyAMK:n e-aineistot samoilla koneilla)
 - Ydinprosessit
- Luotiin "tärkeitä papereita": sopimus, johtosäätö, työjärjestys ym.

Sopimus kesäkuu 2007

- Kalustaminen ja varustelu
- Aineistot ja lainauksenvalvontajärjestelmä
- Henkilöresurssit
- IT-palvelut (KyAMK:lta ostopalveluna)
- Rahoitus

Johtosääntö ja työjärjestys

Johtosääntö (viimeisin versio 28.3.2007)

- Johtokunnan kokoonpano ja toimikausi, johtokunnan kokousten tiheys ja päätösvaltaisuuden määritelmä
- Työnjako (johtaja, varajohtaja, johtokunta)

Työjärjestys (viimeisin versio 14.10.2008)

- Päätöksenteko (johtokunta, Merikeskuksen johtoryhmä, työryhmät)
- Henkilökunta
- Resurssit ja hallinnolliset käytänteet
- Palvelut ja asiakkaat

Muita toimintaa kuvaavia ja ohjaavia dokumentteja

- Ydinprosessit (kirjasto- ja arkistopalvelut)
 - Organisaatioiden omat käytännöt → Tietokeskuksen yhteiset käytännöt
- Kokoelmaprofiili (kirjastokokoelmat)
- Toimintasuunnitelmat ja -kertomukset

Muutot

- Kirjastoaineistot (KyAMK, Palmenia, KyM, SMM) siirrettiin tietokeskukseen 2008, ja kirjastopalvelut avattiin syyskuussa 2008
- Arkistoaineisto (KyM, SMM) siirrettiin vasta 2010 tilojen säilytysolosuhteiden vuoksi, arkistopalvelut avattiin syyskuussa 2010.
- Ja valtakunta oli valmis!

Tietokeskus Vellamon kirjastoaineisto

- Painettu aineisto
 - n. 20 000 kirjaa
 - 3500 lehtivuosikertaa
 - Aihealueita mm. merenkulku, merihistoria, laivanrakennus, saaristo- ja sisävesietnologia, arkeologia, Kymenlaakson paikallishistoria, Suomen historia, kulttuurihistoria, museologia ja vesien suojelu, meriaiheinen kaunokirjallisuus.
- E-aineisto
 - HY:n ja KyAMK:n e-aineistot (n. 22 000 e-lehteä, 260 000 e-kirjaa)

Tietokeskus Vellamon arkistoaineisto

- Kymenlaakson museon kuva- ja museoarkisto:
 - Kotkan seudun, Kymenlaakson ja Suomenlahden ulkosaarten elämä, kulttuuri-ilmiot ja historia, n. 500 000 valokuvaa, 200 hm arkistoaineistoa, lisäksi piirustuksia, karttoja ja av-aineistoa
 - mm. *Puuvienekokoelma, Merivartiokokoelma ja Kymenlaakson historialliset kartat -kokoelma (KYHIKA)*
- Suomen merimuseon kuva- ja museoarkisto:
 - 30 000 kuvaa, painotuksena kauppamerenkulku
 - Arkistoaineistoa n. 140 hm, 1000 merikarttaa (1600-l.-nykypäivä, kaikki meret), laivapiirustuksia (1900-l., kotimaiset), asiakirjoja (yksityishenkilöiden, mereen liittyvien yritysten)
 - mm. *Entisen Merenkulkuhallituksen poistettujen alusten kortistot ja kattilantarkastusaineisto*

Tietokeskus Vellamon palvelut

- Kirjastopalvelut
- Arkistopalvelut
- Tutkijahuoneet
- Tietoherkku-tilaisuudet
 - Ilmaisia yleisötilaisuuksia
 - Esitelmiä ja luentoja
 - Erityisesti meriaiheet ja paikallishistoria

<http://www.merikeskusvellamo.fi/tietokeskus>

Tilastoja

	2008*	2009	2010
Kävijät	3825	10 210	11 605
Lainat	390	1730	2025
Kartunta	373	476	576
Tietoherkut Lukumäärä /osallistujat	3/ 88	12/ 560	
Tiedon- hankinnan opetus Tuntia/ osallistujat	11/ 63	27/118	25/165

* v.2008 syyskuu - joulukuu

Yhteistyön välineitä

- Työryhmiä
 - Suunnittelutyöryhmä:
 - Edustus kaikista toimijaorganisaatioista
 - Käytännön asiat, painotus tällä hetkellä erityisesti arkistopalveluissa (aiemmin mm. avajaisjärjestelyt, ydinprosessit, verkkosivut ym.)
 - Merikeskuksen yhteinen tapahtumatyöryhmä: tietokeskuksen edustus
 - Museoiden johtajat ja tietokeskuksen johtaja tapaavat säännöllisesti (yhteiset hankinnat, toimintatavat kuten tutkijahuoneet ym.)

Yhteistyön välineitä

- Verkkovälineitä

- Verkkosivut Merikeskuksen sivujen alla – yhteinen markkinointikanava
- Kymi-tietokanta (KyAMK:n kirjastotietokanta, jossa myös Palmenian ja MV:n aineisto, ja v. 2009 alkaen myös KyM:n aineisto)
- Tietokeskus-Moodle (KyAMK:n oppimisalustalla)
 - tietokeskuksen dokumentteja, tutkijahuoneiden varauslomake, työvuorot
- Dreamnet (koko talon yhteinen tilavaraus- ja tapahtumajärjestelmä)

Yhteistyön haasteita

- Tiedottaminen ja tiedon kulku
 - Kuka hoitaa ulkoisen tiedotuksen missäkin tilanteessa?
 - Ei vielä yhteistä intraa, vaan kaikilla omansa – miten tieto kulkee kaikille? (Moodle yhtenä ratkaisuna)
- Päätöksenteko
 - 4 organisaatiota, 4 kulttuuria, 4 johtajaa
- Tilastointi
 - Kuka tilastoi, mitä ja minne?
- Yhteiset hankinnat
 - Laskun jakaminen 4 osaan ei aina onnistu

Yhteistyön helmiä

- Asiakkaille samasta paikasta monenlaisia palveluja, yhden luukun periaate
- Synergiaedut
 - Asiakaspalvelun monipuolisuus suhteellisen niukoilla resursseilla
 - Tietoherkku-tapahtumien järjestely
 - Markkinointi
- Muistiorganisaatioiden keskinäinen yhteistyö ja ymmärrys toistensa toiminnasta
- Yhdessä olemme enemmän!

Kiitos!

Kysyttävää?

Myöhemmin viriäviin kysymyksiin vastaa tietokeskus
Vellamon varajohtaja Tuija Siimes tuija.siimes@nba.fi